

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

Ethical leadership of educational institution administrators
Under the jurisdiction of the Sakon Nakhon Secondary Educational
Service Area Office

สุพล จอกทอง

วิทยาลัยนครราชสีมา

Suphon Chokthong

Nakhon Ratchasima College

Corresponding Author E-mail : bovy19092537@gmail.com

(Received : 19 January 2024 ; Edit : 21 January 2024 ; accepted : 24 January 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 331 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน และสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านความเป็นผู้นำด้านคุณธรรม รองลงมาคือ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความไว้วางใจ และด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านความยุติธรรม
2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร และจำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความยุติธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ, ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research are to 1) study the ethical leadership of educational institution administrators. Under the jurisdiction of the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 1 2) Compare the ethical leadership of school administrators. Under the jurisdiction of the Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 1, classified by educational level. and work experience The sample group used in the research consisted of 331 school administrators and teachers. The sample size was determined according to Krejci and Morgan's table. and group randomization The research instrument is a 5-level rating scale questionnaire with a consistency index between 0.80-1.00 and a confidence value for the entire questionnaire of 0.94. Statistics used for data analysis include frequency, percentage, mean, and deviation. standard T-test and F-test

The research results found that

1. Ethical leadership of educational institution administrators Under the jurisdiction of the Sakon Nakhon Secondary Educational Service Area Office Overall, it is at a high level. When considering each aspect, it was found that The areas with the highest practice are In terms of moral leadership, followed by Honesty Trust aspect And the aspect with the lowest performance is justice.

2. Comparison of ethical leadership among school administrators Under the jurisdiction of the Sakon Nakhon Secondary Educational Service Area Office and classified according to educational level Overall, they are not different. And classified according to work experience, overall there is no difference. Except for justice, they were significantly different at the .05 level.

Keywords: Leadership, ethical leadership, educational institution administrators

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการเรียนการสอนให้ผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน โดยเฉพาะการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่เยาวชน ปัจจุบันสังคมมีการแข่งขันสูง มีการแก่งแย่งทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด ประชาชนมีจำนวนมากขึ้นสภาพเศรษฐกิจฝืดเคืองความหลากหลายของวัฒนธรรมต่างชาติและนวัตกรรมอยู่ในสภาพที่ก้าวกระโดดทำให้พ่อแม่ต้องแข่งขันกันประกอบอาชีพจึงไม่มีเวลาที่จะเลี้ยงดูบุตรหลาน เด็กบางคนถูกผู้ปกครองทอดทิ้งเพื่อไปทำงานต่างถิ่นหรือถูกเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยจึงทำให้เด็กมีปัญหาทั้งสุขภาพจิต สุขภาพกาย การเรียน โดยเฉพาะด้านคุณธรรมจริยธรรมเห็นได้ว่าทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และผู้ที่รับผิดชอบการจัดการศึกษานั้นมีความปรารถนาดีในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนดี เรียนเก่ง มีความรู้คุณธรรมสักเท่าใดก็ยังไม่ทำให้ผู้เรียน มีคุณธรรมจริยธรรมและบรรลุดุจประสงค์เท่าที่ควรได้ สิ่งที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้คุณธรรมและจริยธรรมคือ "ครู" ครูนอกจากจะสอนเก่ง มีใบประกอบวิชาชีพ และมีความรู้แล้ว ต้องมีคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี มีความเป็นครูสูง (เจษฎาวัลย์ ปลงใจ, 2561)

แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) มีวัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ (Objectives) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติเพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคี และร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางและความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ซึ่งบทบาทของสถาบันต่าง ๆ ที่มีต่อความสำเร็จในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประเทศต่าง ๆ ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา บทบาทของรัฐ การมีส่วนร่วมของชุมชน องค์กรเครือข่าย ปรัชญา/ความเชื่อ/อุดมการณ์ ผู้นำ/บุคคลที่เป็นศูนย์รวมแห่งศรัทธาประวัติศาสตร์/ประสบการณ์ในอดีต สื่อมวลชนและสื่อต่าง ๆ เป็นต้น

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร เป็นองค์การทางการศึกษา องค์การหนึ่ง ที่อยู่ภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีภารกิจหลักในการ ส่งเสริม สนับสนุน และบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นในเรื่องของจริยธรรมในการปฏิบัติงานจึงให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้และบรรลุตามวัตถุประสงค์

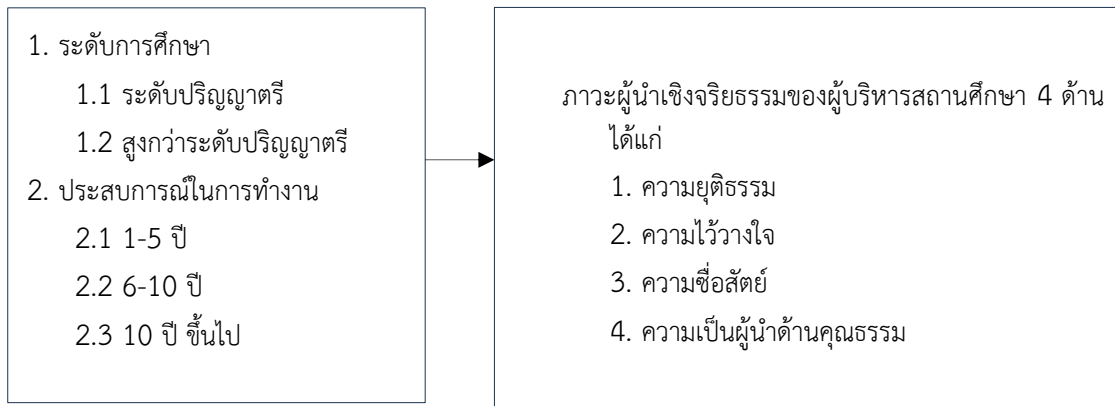
จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อการใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้มีความโปร่งใส เป็นที่น่าเชื่อถือของผู้ปกครอง ชุมชน เกิดความไว้วางใจจากบุคลากรในโรงเรียน ส่งผลให้การดำเนินงานในโรงเรียนประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นแบบอย่างที่ดีในการปลูกฝังให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข เป็นคนที่มีวินัย เป็นคนดีในสังคมและประเทศชาติสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามแนวคิดของ เอกภักดิ์ ฉ่ำฉิม และทงศ์ศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ (2564) ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,214 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 331 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ ตารางเครชีและมอร์แกน (1970) และได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

ตัวแปร

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ดังนี้

1. ระดับการศึกษา จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่
 - 1) ปริญญาตรี
 - 2) สูงกว่าปริญญาตรี
2. ประสบการณ์ในการทำงาน จำแนกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่
 1. 1-5 ปี
 2. 6-10 ปี
 3. 10 ปี ขึ้นไป

ตัวแปรตาม ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ตามแนวคิดของ เอกภักดิ์ ฉ่ำฉิม และทงศ์ศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ (2564) ได้แก่

1. ความยุติธรรม
2. ความไว้วางใจ
3. ความซื่อสัตย์
4. ความเป็นผู้นำด้านคุณธรรม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างและหาคุณภาพตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553: 74 – 84)

3. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยสังเคราะห์จากนิยามศัพท์เฉพาะที่ผู้วิจัยตั้งขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

4. นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 – 1.00 และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

5. นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

6. คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 40 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 331 ชุด คิดเป็นร้อยละร้อย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกระดับการศึกษา โดยใช้ค่า t – test (Independent samples)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ F-test (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน ดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร แตกต่างกัน โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	การบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านความยุติธรรม	4.37	0.14	มาก	4
2	ด้านความไว้วางใจ	4.38	0.14	มาก	3
3	ด้านความซื่อสัตย์	4.41	0.16	มาก	2
4	ด้านความเป็นผู้นำด้านคุณธรรม	4.42	0.14	มาก	1
ภาพรวม		4.40	0.07	มาก	

จากตาราง 1 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมมีการปฏิบัติระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.40, S.D. = 0.07) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านความเป็นผู้นำด้านคุณธรรม ($\bar{X}$ = 4.42, S.D. = 0.14) รองลงมาคือ ด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X}$ = 4.4, S.D. = 0.16) ด้านความไว้วางใจ ($\bar{X}$ = 4.38, S.D. = 0.14) ด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ ด้านความยุติธรรม ($\bar{X}$ = 4.37, S.D. = 0.14)

2. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามระดับการศึกษา ดังตารางที่ 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้าน ที่	การบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	ปริญญาดรี		สูงกว่าปริญญาดรี		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านความยุติธรรม	4.35	0.14	4.39	0.14	2.182*	.030
2	ด้านความไว้วางใจ	4.39	0.15	4.38	0.14	.668	.504
3	ด้านความซื่อสัตย์	4.41	0.18	4.41	0.14	.115	.908

4	ด้านความเป็นผู้นำด้านคุณธรรม	4.41	0.13	4.42	0.14	1.132	.258
รวม		4.39	0.08	4.40	0.07	1.192	.234

*p < .05

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านด้านความยุติธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
1. ด้านความยุติธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.116	2	.058	3.053*	.049
	ภายในกลุ่ม	6.232	328	.019		
	รวม	6.348	330			
2. ด้านความไว้วางใจ	ระหว่างกลุ่ม	.070	2	.035	1.745	.176
	ภายในกลุ่ม	6.573	327	.020		
	รวม	6.643	329			
3. ด้านความซื่อสัตย์	ระหว่างกลุ่ม	.068	2	.034	1.369	.256
	ภายในกลุ่ม	8.132	328	.025		
	รวม	8.199	330			
4. ด้านความเป็นผู้นำด้านคุณธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.017	2	.008	.451	.637
	ภายในกลุ่ม	6.177	328	.019		
	รวม	6.194	330			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	.010	2	.005	.982	.376
	ภายในกลุ่ม	1.742	327	.005		
	รวม	1.753	329			

*p < .05

จากตาราง 3 แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความยุติธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานตามหลักจริยธรรมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความยุติธรรม มีการปฏิบัติต่อบุคลากรอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ลำเอียง ด้านความไว้วางใจ ได้รับความไว้วางใจจากบุคลากรทำให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ตามเต็มความสามารถ ด้านความซื่อสัตย์ ผู้บริหารสถานศึกษามีความซื่อสัตย์สุจริต ดำเนินงานด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ และด้านความเป็นผู้นำด้านคุณธรรม อย่างสม่ำเสมอ เป็นแบบอย่างที่ดีและดำเนินด้วยหลักธรรมมีจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของ อับดุลฮาเร็ม ยูโซ๊ะ (2565) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัด

สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัย พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีพบว่าโดยภาพรวมอยู่ระดับมาก

2. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความยุติธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา มีการสร้างบรรยากาศทางจริยธรรมในโรงเรียน การประพฤติตรงไปตรงมาทั้งต่อตนเองและผู้อื่น การรักษาความลับผลประโยชน์และทรัพย์สินต่าง ๆ และการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และไม่บิดเบือนจากความเป็นจริง มีเหตุมีผลและการไม่เอารัดเอาเปรียบ และมีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อีเรนศ อนุภักดิ์ และตรีภูมิทร์ ตรีศิริศวร (2565) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายเมืองสตูลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายเมืองสตูลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล จำแนกตาม วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงานบริหารที่ต่างกันภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมไม่แตกต่างกัน

3. ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความยุติธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติต่อบุคลากรทางด้านจริยธรรมอย่างเท่าเทียมกัน ยุติธรรม เคารพสิทธิของผู้อื่น มีความสุจริตและจริงใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาณัติ ปริมาธิกุล และณฐาพัชร วรพงศ์พัชร ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอบ่อไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามการประเมินของครูจำแนกตามเพศอายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาชั้นพื้นฐานสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการนิเทศกำกับ ติดตามภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานด้านต่าง ๆ ใน โรงเรียนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ควรมีการศึกษากับตัวแปรด้านอื่นๆ อาทิ เช่น เพศ อายุ เพื่อความน่าเชื่อถือของงานวิจัยมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579)**. ออนไลน์. สืบค้นจาก https://www.ubu.ac.th/web/files_up/00046f2020021809481138.pdf. เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2566.
- เจษฎาวัลย์ ปลงใจ. (2561). จริยธรรมกับความเป็นครู. **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ มจร วิทยาเขตแพร่**, 4(1), 113-123.
- ธีรเนศ อนุภักดิ์ และตริยภูมิทร์ ตริตศิริวร. (2565). เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่าย เมืองสตูลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสตูล. **วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร**. ปีที่ 6 ฉบับที่ 4 (ตุลาคม - ธันวาคม 2566).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2553). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- เอกภักดิ์ ฉ่ำมณี และทองศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ. (2564). องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. **การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 22**. วันที่ 25 มีนาคม 2564 ณ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อับดุลฮาเร็ม ยูโซ๊ะ. (2565). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี. การค้นคว้าอิสระ การศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). **Determination of sample size for research activities**. *Education and Psychology Measurement*, 30(3), pp. 607-610.